

Sygn. akt V U 953/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Helena Mironiuk

Protokolant: Anna Filipowicz

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2013 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę rodzinną

na skutek odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 18 kwietnia 2013 roku

Nr (...)

Oddala odwołanie

sygnatura akt V U 953/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 18 kwietnia 2013 r. odmówił M. C. prawa do renty rodzinnej po zmarłej babci Z. N.. Organ rentowy uznał, że w świetle zebranego materiału dowodowego brak jest podstaw do przyjęcia, iż rodzice nie mogą mu zapewnić utrzymania. Na rodzicach ciąży obowiązek alimentacyjny.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. C.. Wskazał, że został przyjęty na wychowanie i utrzymanie przez zmarłą babcię od sierpnia 2010 r. a ponadto rodzice nie mogą zapewnić mu utrzymania.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał argumentację zawartą w uzasadnieniu decyzji i wskazał, że ojciec wnioskodawcy zobowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych. Obecnie M. C. mieszka z matką i złożył wniosek o przyznanie świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego z MOPS w Ł.. Zmarła Z. N. nigdy nie została ustanowiona dla wnuka rodziną zastępczą.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

M. C. urodził się (...) r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 19 października 1992 r. przyznał jego babci Z. N. prawo do emerytury a decyzją z 12 stycznia 1998 r. prawo do renty inwalidy wojennego. Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z 12 grudnia 2008 r. rozwiązał przez rozwód związek małżeński rodziców M. C.. Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad odwołującym powierzono obojgu rodzicom. Sąd zasądził od ojca wnioskodawcy A. C. tytułem alimentów na jego rzecz kwotę 350 zł miesięcznie. Ojciec odwołującego tylko przez pierwsze 4 miesiące płacił alimenty. Egzekucja kolejnych świadczeń alimentacyjnych zasądzonych od A. C. okazała się bezskuteczna.

Sąd Rejonowy w Białymstoku postanowieniami z 24 lutego 2010 r. pozbawił A. C. władzy rodzicielskiej nad odwołującym oraz umieścił M. C. w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, odstępując od obciążania rodziców ryczałtem za pobyt w placówce. Odwołujący uciekł z ośrodka i od sierpnia 2010 r. zamieszkał babcią w W.. Matka odwołującego T. N. w tym czasie wyjeżdżała za granicę do pracy, gdy wracała zatrzymywała się w mieszkaniu w W., za które płaciła czynsz. Z. N. zmarła 19 października 2012 r. M. C. od 8 lutego 2013 r. uczęszcza do Zaocznego Liceum Ogólnokształcącego (...) w B.. Jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych i utrzymuje się z zasiłków okresowych i celowych otrzymywanych z opieki społecznej. Matka odwołującego T. N. od 12 lutego 2013 r. jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku.

Sytuację prawną, w tym uprawnienia przysługujące członkom rodzin pozostałym po kombatantach będących inwalidami wojennymi lub wojskowymi, określa ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2012 r. poz. 400). W art. 12 ust. 1a te same ustawy przyznaje się wymienionym osobom prawo do świadczeń pieniężnych i innych uprawnień przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 29 maja 1974 r.

o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2010 r. nr 101, poz. 648 ze zm.), w tym również prawo do renty rodzinnej.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 maja 1974 r.

o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin renta rodzinna przysługuje członkom rodziny inwalidy wojskowego uprawnionego

w chwili śmierci do renty inwalidzkiej. W myśl art. 44 wyżej wymienionej ustawy członkami rodziny uprawnionymi do świadczeń są: dzieci, wnuki, rodzeństwo, małżonek i rodzice, jeżeli spełniają warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z treścią art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.

z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Stosownie do treści art. 67 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, do renty rodzinnej uprawnione są przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, spełniający warunki określone w art. 68-71.

Stosownie do treści art. 68 ust. 1 ustawy, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej:

1) do ukończenia 16 lat,

2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo

3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Z kolei art. 69 ustawy stanowi, że przyjęte na wychowanie i utrzymanie wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 2, mają prawo do renty rodzinnej, jeżeli spełniają warunki określone w art. 68, a ponadto:

1) zostały przyjęte na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed śmiercią ubezpieczonego (emeryta lub rencisty), chyba że śmierć była następstwem wypadku, oraz

2) nie mają prawa do renty po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją, jeżeli:

a) nie mogą zapewnić im utrzymania albo

b) ubezpieczony (emeryt lub rencista) lub jego małżonek był ich opiekunem ustanowionym przez sąd.

Zdaniem Sądu, ustalone w sprawie okoliczności nie dają podstaw do stwierdzenia, że zmarła Z. N. przyjęła na wychowanie

i utrzymanie małoletniego M. C. na warunkach określonych w art. 69 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten wymaga jako przesłanki skutecznego ubiegania się o rentę rodzinną po babci, spełniania dalszych warunków a mianowicie przyjęcia na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed śmiercią ubezpieczonego (emeryta lub rencisty), chyba że śmierć była następstwem wypadku, oraz brak prawa do renty po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją, jeżeli nie mogą zapewnić im utrzymania albo ubezpieczony (emeryt lub rencista) lub jego małżonek był ich opiekunem ustanowionym przez sąd.

Należy zwrócić uwagę, że zmarła nie została ustanowiona opiekunem małoletniego M. C.. Nie można także przyjąć, iż matka dziecka nie mogła zapewnić mu utrzymania, gdyż od sierpnia 2010 r. pracowała za granicą. W ocenie Sądu, nie było przesłanek do uznania braku możliwości utrzymania dziecka przez matkę. Pomimo faktu, iż od końca 2009 r. przez okres 8 miesięcy T. N. nigdzie nie pracowała, to jednak małoletni nie został przyjęty przez Z. N. na wychowanie i utrzymanie. M. C. po przeprowadzce w sierpniu 2010 r. do W. mieszkał z babcią i matką, która wyjeżdżała za granicę do pracy. Bezspornym jest, że Z. N. wyklądała dodatkowe środki, które pozwalały na wyższy standard życia niż poziom konsumpcji wyłącznie z dochodów matki dziecka. Nie może to jednak stanowić o zapewnieniu utrzymania dziecka. Z. N., jej córka i wnuk korzystali z tego samego mieszkania, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe. T. N. uczestniczyła w kosztach utrzymania mieszkania, bowiem płaciła za nie czynsz.

Zdaniem sądu nie zostało również wykazane, że matka odwołującego nie może obecnie zapewnić mu utrzymania. T. N. jest osobą bezrobotną. Jednak w żaden sposób nie zostały uprawdopodobnione okoliczności, które uniemożliwiają jej wykonywanie pracy. Pozwala to na uznanie, że jest ona w stanie podjąć pracę i zgromadzić środki potrzebne na utrzymanie syna.

Zauważyć należy, że odwołujący M. C. umieszczony został w młodzieżowym ośrodku wychowawczym i pod opieką babci pozostawał po ucieczce z ośrodka, matka zaś akceptując taką sytuację wyjeżdżała za granicę.

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje, że M. C. nie wypełnił warunków, o których mowa w art. 69 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych co skutkuje oddaleniem odwołania w przedmiocie przyznania renty rodzinnej.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzeczono jak w sentencji wyroku.